

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

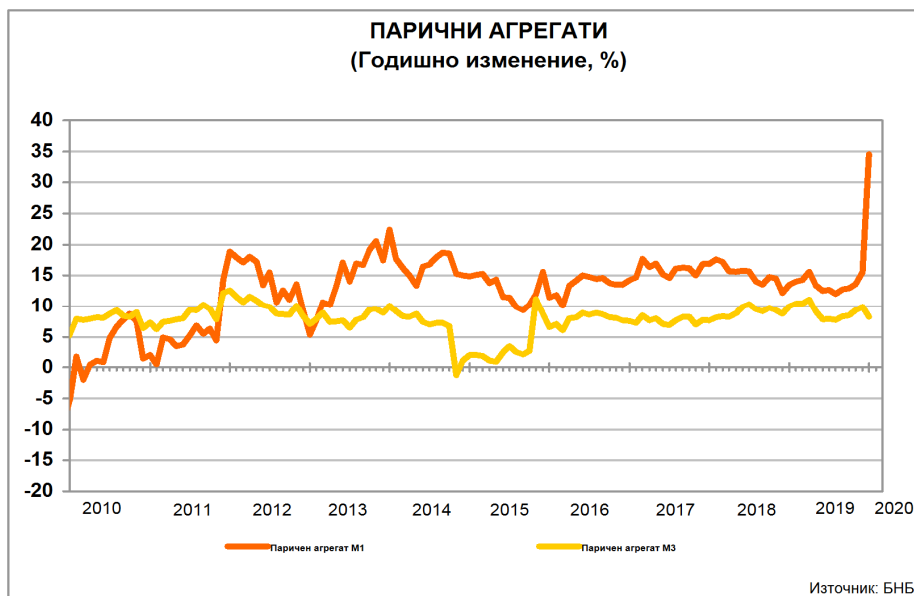
25 февруари 2020 г.

12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹
Януари 2020 г.

През януари 2020 г. *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база с 8.3% при 9.9% годишното нарастване през декември 2019 година. В края на януари 2020 г. *широките пари* са 101.480 млрд. лв. (79.8% от БВП³) при 102.469 млрд. лв. към декември 2019 г. (85.8% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^{4,5}$, се увеличава през януари 2020 г. с 34.5% на годишна база (15.5% годишен ръст през декември 2019 година).

Графика 1

¹ Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика*.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

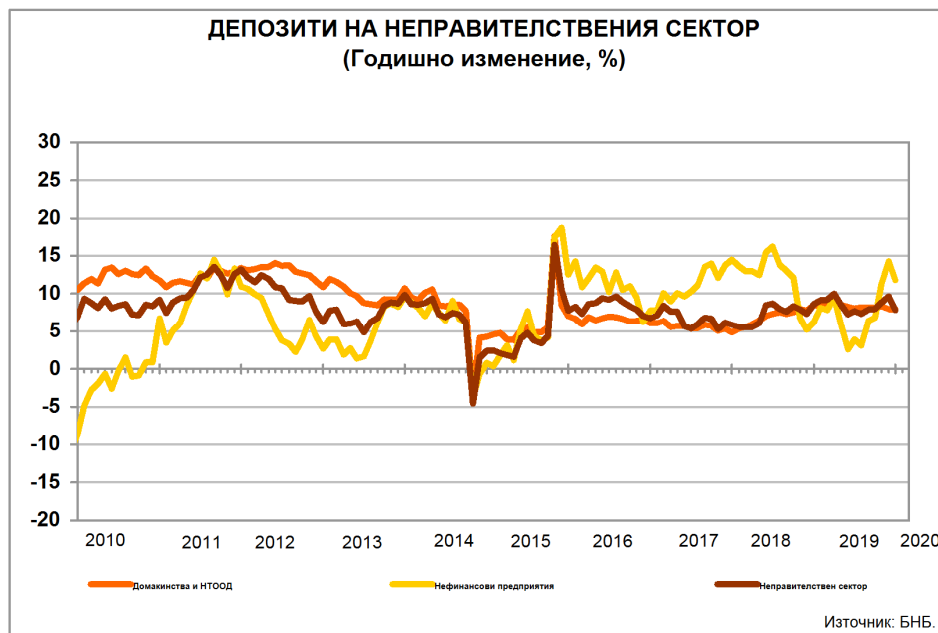
³ При БВП за 2019 г. в размер на 119.485 млрд. лв. и 127.126 млрд. лв. за 2020 г. (прогнозни данни на БНБ).

⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън Парично-финансови институции и овърнайт-депозити в левове и чуждестранна валута).

⁵ Във връзка с извършен анализ на банковите продукти и в съответствие с методологическите изисквания, с данните към януари 2020 г., са прекласифицирани прехвърляеми спестовни депозити от показател *Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца* в показател *Овърнайт депозити* на сектор *Домакинства*. Прекласификациите са нетрансакционни изменения в данните с еднократен ефект - за допълнителна информация относно дефинициите на финансовите потоци виж *Методологически бележки* към данните по парична статистика.

В края на януари 2020 г. депозитите⁶ на неправителствения сектор⁷ са 84.100 млрд. лв. (66.2% от БВП), като годишното им увеличение е 7.9% (9.7% годишно повишение през декември 2019 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 25.768 млрд. лв. (20.3% от БВП) в края на януари 2020 година. В сравнение със същия месец на 2019 г. те се увеличават с 11.8% (14.3% годишно повишение през декември 2019 година). Депозитите на *финансовите предприятия* намаляват с 21.8% на годишна база през януари 2020 година (2.4% годишен ръст през декември 2019 г.) и в края на месеца достигат 2.572 млрд. лв. (2% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 55.761 млрд. лв. (43.9% от БВП) в края на януари 2020 година. Те се увеличават с 8% спрямо същия месец на 2019 г. (8% годишен ръст през декември 2019 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 65.670 млрд. лв. в края на януари 2020 година. Те се увеличават с 11.9% спрямо същия месец на 2019 г. (14.1% годишно повишение през декември 2019 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 64.905 млрд. лв. и нараства спрямо януари 2019 г. с 11.3% (11.5% годишно увеличение през декември 2019 година). През януари 2020 г. вземанията от неправителствения сектор⁸ се увеличават с 9.4%, като достигат 64.787 млрд. лв. (9.7% годишно увеличение през декември 2019 година).

В края на януари 2020 г. кредитите за неправителствения сектор са 62.879 млрд. лв. (49.5% от БВП) при 62.696 млрд. лв. към декември 2019 г. (52.5% от БВП). През януари 2020 г. те се увеличават на годишна база с 9% (9.3% годишно повишение през декември 2019 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно и от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 534.1 млн. лева. На годишна база

⁶ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁷ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

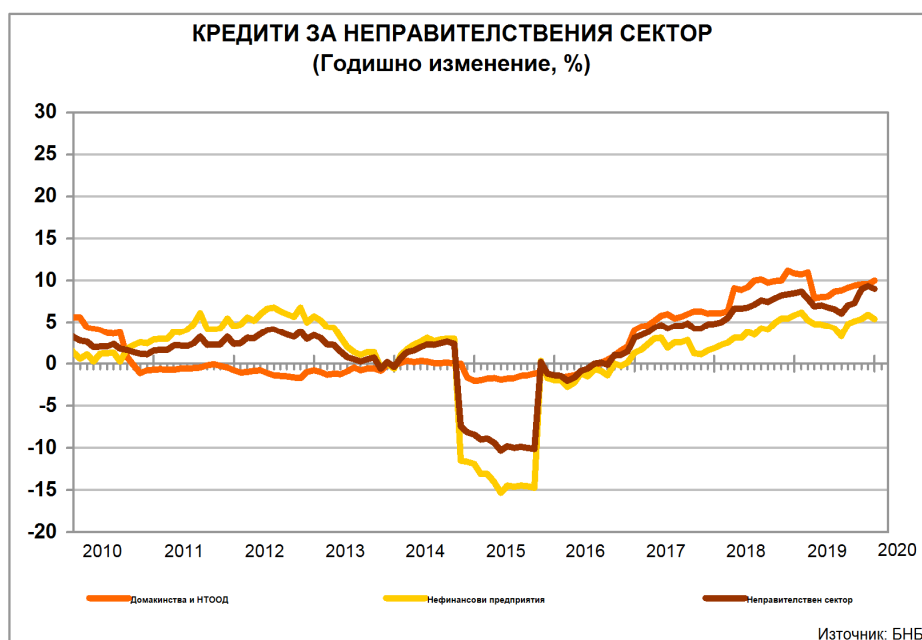
⁸ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции, и акции и други капиталови инструменти.

продадените кредити⁹ от *Други ПФИ* са 549.8 млн. лв. (в т. ч. 1.5 млн. лв. през януари 2020 година), а обратно изкупените кредити – 15.7 млн. лв. (през януари 2020 г. няма обратно изкупени кредити).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 5.4% на годишна база през януари 2020 г. (5.9% годишно повишение през декември 2019 г.) и в края на месеца достигат 34.689 млрд. лв. (27.3% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 24.069 млрд. лв. (18.9% от БВП) в края на януари 2020 година. Спрямо същия месец на 2019 г. те се увеличават с 10% (9.5% годишно повишение през декември 2019 година). В края на януари 2020 г. *жилищните кредити* са 10.833 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 14.8% (14.5% годишно увеличение през декември 2019 година). *Потребителските кредити* възлизат на 11.408 млрд. лв. и се увеличават с 11.2% спрямо януари 2019 г. (10.8% годишно повишение през декември 2019 година). На годишна база *другите кредити*¹⁰ намаляват с 38.4% (40.9% годишно понижение през декември 2019 г.), като достигат 530.6 млн. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 4.121 млрд. лв. (3.2% от БВП) в края на януари 2020 година. В сравнение с януари 2019 г. те се увеличават с 43.6% (46.9% годишно повишение през декември 2019 година).

Графика 3

⁹ Включват се всички кредити, които са прехвърлени на трети лица и са изключени от балансите на парично-финансовите институции. Задбалансово отчетаните позиции не попадат в обхвата на паричната статистика.

¹⁰ В показател *други кредити* се включват и средствата, отпуснати на сдруженията на собствениците по *Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради*.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ¹¹ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани¹² или са необслужвани¹³. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани. Подробна информация относно отчетните правила за целите на паричната статистика се съдържа в методологическите бележки към данните.

Нетните чуждестранни активи са 57.447 млрд. лв. в края на отчетния месец при 57.801 млрд. лв. в края на декември 2019 година, като нарастват с 2.8% в сравнение с януари 2019 г. (3.1% годишно повишение през декември 2019 година). През януари 2020 г. чуждестранните активи се увеличават с 3.1% (3.1% годишен ръст през декември 2019 г.), като достигат 67.449 млрд. лева. Чуждестранните пасиви са 10.002 млрд. лв. и на годишна база нарастват с 4.3% (2.9% годишно повишение през декември 2019 година).

¹¹ Регламент (ЕО) №1017/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2013/33) и Регламент (ЕО) №1072/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2013/34).

¹² Реструктурирани кредити са тези, които са определени като реструктурирани експозиции съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 година за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи.

¹³ Необслужвани са кредитите, които отговарят на поне едно от условията по член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Годишно изменение, %)

	2016	2017	2018	Декември 2019	Януари 2020	
					Салдо (млн. лева)	Годишно изменение (%)
КОМПОНЕНТИ НА МЗ						
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	7.6	7.7	8.8	9.9	101,480	8.3
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	13.5	16.9	12.2	15.5	72,170	34.5
1.1. Пари извън ПФИ	12.2	10.9	10.0	10.5	16,917	10.5
1.2. Овърнайт депозити	14.2	19.6	13.1	17.6	55,253	44.1
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	2.0	-1.9	4.7	2.3	29,310	-26.9
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	0.9	-1.9	5.5	1.3	28,728	0.5
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	4.7	-2.0	2.7	4.8	582	-94.9
3. МЗ - М2(=3.1.)	30.9	-21.6	-99.3	-100.0	0	-100.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	30.9	-21.6	-99.3	-100.0	0	-100.0
ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	22.3	4.0	8.4	3.1	57,447	2.8
1.1. Чуждестранни активи	17.5	2.7	8.3	3.1	67,449	3.1
1.2. Чуждестранни пасиви	-2.5	-3.9	7.8	2.9	10,002	4.3
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	-3.6	8.0	7.8	14.1	65,670	11.9
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	-4.2	6.7	7.5	11.5	64,905	11.3
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	-129.8	149.4	-212.1	243.8	118	113.2
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ²	1.8	4.5	8.9	9.7	64,787	9.4
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ ³	23.4	46.9	17.7	279.7	765	108.8
ДЕПОЗИТИ⁴ И КРЕДИТИ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР						
ДЕПОЗИТИ⁴ (=1+2+3)	7.0	6.2	7.3	9.7	84,100	7.9
1. Нефинансови предприятия	6.3	13.8	5.2	14.3	25,768	11.8
2. Финансови предприятия	18.1	-26.9	16.9	2.4	2,572	-21.8
3. Домакинства и НТООД	6.6	5.4	7.7	8.0	55,761	8.0
КРЕДИТИ (=1+2+3)						
1. Нефинансови предприятия	1.5	4.7	8.4	9.3	62,879	9.0
2. Финансови предприятия ⁵	27.1	51.8	23.7	46.9	4,121	43.6
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	2.0	6.0	11.2	9.5	24,069	10.0
3.1. Овърдрафт	-8.7	-5.3	2.2	-2.4	1,298	-2.2
3.2. Жилищни кредити	2.7	8.5	11.8	14.5	10,833	14.8
3.3. Потребителски кредити	0.1	5.0	16.6	10.8	11,408	11.2
3.4. Други кредити	37.9	10.5	-24.1	-40.9	531	-38.4

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1071/2013 на ЕЦБ от 4 септември 2013 г. относно консолидиранния баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2013/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

³ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Дълготрайни активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁴ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁵ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

ПАРИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2016	2017	2018	Декември 2019	Януари 2020
КОМПОНЕНТИ НА МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	7.6	7.7	8.8	9.9	8.3
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	6.6	8.7	6.8	8.9	19.8
1.1. Пари извън ПФИ	1.9	1.7	1.6	1.7	1.7
1.2. Овърнайт депозити	4.7	6.9	5.1	7.2	18.0
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	1.0	-0.9	2.1	1.0	-11.5
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	0.3	-0.6	1.7	0.4	0.2
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	0.7	-0.3	0.4	0.6	-11.7
3. МЗ - М2(=3.1.)	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0
ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	22.3	4.0	8.4	3.1	2.8
1.1. Чуждестранни активи	21.7	3.3	9.7	3.6	3.6
1.2. Чуждестранни пасиви	-0.6	-0.7	1.4	0.5	0.7
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	-4.2	6.7	7.5	11.5	11.3
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	-5.9	2.1	-1.4	1.7	1.7
2.2. Вземания от неправителствения сектор ²	1.7	4.6	8.9	9.8	9.6
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	1.4	4.7	8.1	9.1	8.9
а) Нефинансови предприятия	0.1	1.0	3.1	3.3	3.0
б) Финансови предприятия ³	0.6	1.5	1.0	2.3	2.1
в) Домакинства и НТООД	0.7	2.2	4.0	3.6	3.7

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1071/2013 на ЕЦБ от 4 септември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2013/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници, с изключение на застрахователни дружества и пенсионни фондове, Финансови предприятия, ангажирани със спомагателни финансови дейности, и Застрахователни дружества и пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

³ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.